

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING

för

KONST, SLÖJD OCH HUSHÅLLNING.

N:O 17. } Tryckt hos GNO. LÖWEGREN, Götheborg. { 1824.
April 18.

De ryktbaraste Antiker och Konststycken i Italien.

(* betyder att de blifvit bortförde till Frankrike under resolutionskriget.)

1. I Florens.

* Venus de Medicis, Urania eller den himmelska Venus, en Faun, som spelar på cymbaler, den segrande Venus med ett guldäpple i ena handen; Spionen eller Skårsliparen, Hermafroditen, Brottarne.

Alla dessa forntidsmästerverk, som prydde de rikaste Romares boningar, hafva i sednare tiderna blifvit återfunne bland ruinerna efter den förstörelse, som Göther, Vandaler m. fl. utöfvade i Italien. Man har skickligt ersatt de delar, som genom så våldsam behandling tagit skada.

2. I Venedig.

* Fyra Hästar af Brons, tillskrifvas den ryktbare Lycippus. De blefvo förde till Venedig efter Constantinopels intagande år 1206, samt derifrån under sista kriget till Paris, der de uppställdes vid gallerporten framför Tuilerierna åt karusellsidan. — * Tvenne Lejon af marmor, tagne i Athen år 1687, af den namnkunnige Morezini, som förde dem till Venedig, hvarifrån de flyttades till Paris och fingo sin plats vid ingången till Tuilerierna åt trädgårdssidan.

3. I Rom.

a) I Bellvedere och Vatikanska Trädgården.

* Den ryktbare Apollo, den skönaste och sublimaste af de statyer, som från forntiden äges. — * Antinous admirandus, * Herkules Commodus, * Ariadne, kallad Cleopatra, * Laocoon, en förträfflig grupp; * den namnkunnige Torsen, eller ett oförlikneligt fragment af en Herkulsstaty, som kan aldrig nog studeras.

Dessa fornlemningar hafva alltid varit ett ämne för resandes beundran och konstnärers förkjusning, och utgjorde den dyrbaraste samling i världen. Här sågs på ett ställe förenadt allt det fullkomliga, som natur och konst hade kunnat åstadkomma.

b) I sjelfva staden Rom.

Marci Aurelii statue equestre, Håstarne på Monte Cavallo, af Phidias eller Praxiteles: den sofvande Faunen, namnkunnig antik i Barberiska palatset. Pompeji kolossala stod, vid hvars fot Cesar drog sista sucken.

c) I Farnesiska palatset.

Den ryktbare Farnesiske Herkules, Venus Callipiga, Flora, Caracalla (berömd bust), den förträfflige Farnesiske Tjuren, en grupp af ofantlig storhet: ämnet är rysligt; det är ett fruntimmer, fästadt vid en orädd tjurs horn. (Fortsättes.)

Något om Coak-ugnar.

(Forts. fr. No 16, och slut)

Men nästa morgon, sedan innehållet varit i ugnen ett dygn, tilltappes åfven öfra öppningen mycket noga. Endast spisen blir

öppen tills ingen låga mera synes, och hvilket vanligen inträffar efter 12 timmars förlopp. Man lägger då några glesa stenar öfver kaminöppningen och betäcker den väl med sand eller jord, så att ingen luft kan intränga. Nu är allt samband med atmosfären undanröjd, och det förblifver i detta skick ännu 12 timmar, hvar efter operationen är förbi. Då öppnas ingången och coaks, massan uttages, lägges i skjufkåror och uppstapplas i lag. I den varma ugnen lägges genast till en bränning, och dermed förvaras som ofvan. Coaks äro tunga, utomordentligt hårda, af ljusgrå färg och metallisk glans. Man brukar dem med obeskriflig fördel i sådana fabriker, der en mycket hög värmegrad måste åstadkommas.

Will man hafva sådana coaks, som till beskaffenheten äro lik vanliga brändakol, blir processen denna: Man lägger kolresterna en ugn, alldeles lik våra vanliga bakugnar, och uppeldar den väl. Dörren blir beständigt öppen, och ugnshettan är tillräcklig, att ur kolen fördrifva allt bitumen, hvilket man ytterligare kan påskynda, om man ofta omrör massan med en lång jernharka. De coaks, som denna operation lemna, äro becksvarta, mycket porösa och så låta, som pimpsten. De gifva en stadig och koncentrerad värme.

Att rengöra Plåted eller Engelskt Tenn.

(Efter Engelsk föreskrift)

Tag en fin yllen klut, dugga den med så mycken söt Olja, som förekommer torr gnidning, skura tennet dermed öfverallt. Sedan gnides det hårdt med en mjuk torr linne-klut till dess det är fullkomligt rent. Skura det sedan med mjukt tvättskinn, doppa it i hvittlim. Detta enkla bruk bibehåller glansen så länge piessen håller.

Tvättar man Tennet med tvål och varmt vatten innan gnidningen med tvättskinn och hvitt lim sker, så går Oljan bättre af der gravurer och urholkningsar äro, och försorakar bättre glans. (Inlemnad Artikel.)

Sätt att rädda förtorkade trädstammar.

Man gräver ett dike, $\frac{1}{2}$ fot djupt, och så långt, som det behöves. I detta lägger man de förtorkade stammarna, och besäcker dem glesat med den uppgrädda friska jorden, samt låter dem så ligga några dagars tid. Finnes nu någon elasticitet kvar i safttrörens fibrer och barkens öppningar, så skall den göras verksam genom den afpassade fuktigheten, som den påkastade lösa jorden äger. När man sedermera, helst i fuktigt väder med mild luft, upprager stammarna, och finner dem glatta på skalet eller barkytan, kan man med framgång utplantera dem; men de fordra i början sorgfällig skötsel.

En Låskdryck, som mycket brukas på Jamaica och i de varma länderna.

Man slår 1 uns pulveriseradt Cremor Tartari i 3 kannor kokande vatten, och lägger sedan deri 4 lod socker, och förvarar det, sedan det kallnat på buteljer. Litet citronskal deruti höjer äfven både lukten och smaken. Några bruka äfven att slå litet maderavin på hvar butelj.

En salfva, som gör händerna hvita och fina.

Tag Hvalfraf och Mandelolja, lika delar af hvardera, och smält det öfver elden. Häll sedan deruti något Lavendelolja, ingnid denna mjuka salfva väl i händerna, tag hanskar på, och tvätta dig om morgonen med mandelklivatten och tvålspritus.

Preservativ emot Kopparr.

När Kopporna bli mogna, hvilket deras hvita utseende gifvet tillkänna, bestryker man dem morgon och afton med ett ljunt Liniment af mandelolja, hvart man blandat det simmiga, som kommer af korngryn, då de väl uppblötas i vatten och omskakas. Så snart kopporna börja torka och affalla, lägger man på dem en tjock, kokad och genom durkslag silad linsgröt, och låter detta omslag ligga orubbadt tills gröten liksom affjällar sig sjelf och faller af. Detta medel är ganska oskyldigt.

Pomada för Hårtext.

En hand full stött kummin och $\frac{1}{2}$ ℥ färskt, i små bitar skuret fläsk kokas med 1. ℥ Franskt brännvin i ett väl tillyckat kärl öfver lindrig eld, ungefär en half timma. Det flott, som samlar sig ofvanpå, sedan vätskan kallnat, afskummas och sammanrifves med ett quintin eggolja. Med denna pomada ingnidnes hufvudskålen 3 till 4 gånger om dagen.